

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Prästavångsskolan åk F-3 och fritidshem
2024-2025

Värdegrundsteamet, rev. 2024-07-01

Innehållsförteckning

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	1
Vision	3
Skolans värdegrund	3
Giltighet och ansvar	3
1.1 Planens giltighet	3
1.2 Ansvarig för planen	3
Skolans Värdegrundsteam	4
Utvärdering	4
1.3 Utvärdering av föregående plan	4
1.4 Utvärdering av främjande mål i grundskola och fritidshem 2023-2024	4
1.5 Utvärdering av förebyggande arbete i grundskola och fritidshem läsåret 2023-2024	7
1.6 Plan för utvärdering av nuvarande plan	10
1.7 Ansvarig för att årets plan utvärderas	10
Kartläggning	11
Främjande arbete i grundskola och fritidshem	12
Förebyggande arbete i grundskola och fritidshem	13
Delaktighet	14
Förankring av planen	14
Definitioner	15
1.8 Vad är kränkande behandling?	15
1.9 Diskrimineringsgrunder	15
1.10 Vad är mobbing?	16
Rutiner för akuta situationer	16
1.11 Elev kränker elev	16
1.12 Vuxen kränker elev	17
1.13 Vuxen kränker vuxen	18
1.14 Elev kränker vuxen	18
Bilaga A	19
Bilaga B	20
Bilaga C	21
Bilaga D	28

Vision

Vår skola har ett öppet och varmt arbetsklimat där goda relationer främjas. Goda relationer skapar trygghet och glädje i en verksamhet som i sin tur skapar en positiv arbetsmiljö.

Ett viktigt uppdrag är att få alla att känna sig välkomna och trygga i vår verksamhet, en skola för alla.

Utifrån den här grunden ska vår drivkraft vara att hitta olika vägar inom lärandet. Ge det stöd vi kan för att främja hälsa, självkänsla, ansvarstagande och nyfikenhet för ett livslångt lärande.

Skolans värdegrund

Alla som arbetar på Prästavångsskolan F-3 verkar för att främja elevernas lika värde och rättigheter. Skolan är en trygg verksamhet där arbetsro råder. I vår verksamhet verkar och arbetar all personal aktivt för att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Denna värdegrund vilar på Skollagen, LGR-22, Sveriges rikets lag och Barnkonventionen.

Giltighet och ansvar

1.1 Planens giltighet

Planen gäller från 1 juli 2024 t.o.m. 30 juni 2025.

1.2 Ansvarig för planen

Rektor F-3 Caroline Borgqvist, genom skolans Värdegrundsteam.

Skolans Värdegrundsteam

Värdegrundsteamet består av representanter från hela skolans verksamheter och arbetslag, och träffas 1 gång/månad. Gruppen ansvarar för att skolans plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling hålls levande, att den följs upp och utvärderas. Även skolans arbete med elevrådet åligger gruppen.

Josefin Ekström	Lärare åk F-3
Fanny Lundgren	Lärare åk F-3
Malin Andersson	Lärare åk F-3
Ulrika Nilsson	Förstelärare åk F-3
Clara Andersson	Socialpedagog åk F-3
Johan Nilsson	Förstelärare Fritids åk F-3
Alexandra Lyzell	Socialpedagog åk 4-6
Eva Olsson	Förstelärare åk 4-6
Maria Sjöberg	Lärare åk 4-6

Utvärdering

1.3 Utvärdering av föregående plan

Under året har vi systematiskt arbetat med skolans värdegrund, med mål som grundar sig på föregående utvärderingar och på resultatet av våra olika kartläggningar.

1.4 Utvärdering av främjande mål i grundskola och fritidshem 2023-2024

- ***Elever respekterar andra människors egenvärde samt deras kroppsliga och personliga integritet (Lgr22)***
- ***Elever tar avstånd från att människor utsätts för våld, förtryck, diskriminering och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa andra människor, kan leva sig in i och förstå andra människors situation (Lgr22)***

Hit når vi genom att...

"...eleverna är delaktiga i planering av främjande aktiviteter på skolan och fritidshemmet genom elevråd, fritidsråd och Skol IF:s möten etc."

Ansvariga för elevrådet har socialpedagogerna varit. Fortsatt har F-klassen också varit delaktiga i elevråden, vilket har fungerat väl. Arbetet har löpt på enligt Värdegrundsteamets årsplan och möten har hållits cirka var sjätte vecka. Dagordning har skickats ut i förväg via mail och mötena har protokollförts och delgivits på Teams.

Under året har elevrådets möten fortsatt att vara kooperativa. Detta har bidragit till att fler elever är mer delaktiga och på så vis haft möjlighet till större inflytande. Vi har haft majoriteten av mötena uppdelade mellan åk F-3 och åk 4-6, men någon gång under terminerna har vi sammantrålat mötena för att alla skolans elevrådsrepresentanter ska kunna träffas och diskutera med varandra.

Skol-IF har arrangerat flertalet främjande aktiviteter, tillsammans med skolans Hälsoråd, såsom t.ex. friluftsdagar under året. Skol-IFs representanter deltar i matrådets möten och framför där också klassens synpunkter både vad gäller mat och den fysiska och psykosociala miljön kring matsituationen.

Prästa Tillsammans var ett större projekt som Hälsorådet tillsammans med Värdegrundsteamets startade under 2020/2021. Alla elever och all personal var delaktiga i det förebyggande och främjande arbetet. Prästa Tillsammans är ett hälsoprojekt för hela Prästavångsskolan, dvs båda skolenheterna, i syfte att höja elevernas välmående såväl fysiskt som psykiskt för att öka välbefinnandet på skolan och därmed i förlängningen också höja måluppfyllelsen. Projektet har fallit väl ut, så vi har fortsatt Prästa Tillsammans under läsåret 2021/2022 till 2023/2024. Tillsammans och i samverkan, klasserna och personal emellan, så kunde vi avsluta terminen med *Prästafesten*. Ett riktigt lyckat projekt med fadderklasser som binder skapar samverkan mellan skolenheterna.

Den kommunala trivselankäten visar att tryggheten på skolan och raster fortsätter att öka, vilket vi arbetar hårt för. Frågor kring om det finns vuxna på skolan som eleverna kan prata med och att vi på skolan pratar om att alla har samma rättigheter ökar också varje år vilket vi i Värdegrundsteamet är stolta över.

”...elever och personal reflekterar regelbundet över sig själva i samtal och genom olika värderingsövningar. Elevernas forum för detta är t ex vid lektioner, klassråd, elevråd och fritidsråd. Arbetslagen diskuterar värdegrundsfrågor på arbetslagsplaneringar, där syftet är att lyfta de goda exempel som vi ser i det dagliga arbetet.”

... ”arbetet med Bråka Smartare är en viktig del för att nå dessa mål. Att skapa förståelse för olika människor och träna på kritiskt tänkande kring saker som diskuteras, skapar en ännu bättre och tryggare skola.”

För att systematisera värdegrundsarbetet ytterligare konkretiserade Värdegrundsteamet *planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* i syfte att barnen skulle bli mer insatta i vad planen innebär. Projektet *Elevernas Likabehandlingsplan* innefattade ledorden GEMENSKAP, TRYGGHET, RESPEKT, SPRÅKBRUK OCH JÄMSTÄLLDHET. Under läsåret 2021-2022 arbetade vi med ett ord i taget för att skapa större förståelse och insikt hos varje barn kring vad orden innebär. Arbetet gav gott resultat för våra elever.

Eftersom vi såg vinningen med att arbeta med värdegrundsarbetet skolövergripande, har vi fortsatt med det. Vi investerade i materialet *Bråka Smartare*. Där vi arbetat med samma tema, under samma veckor, i hela åk F-6. Detta har gett oss ett gemensamt språk kring konflikter, men också tränat våra elever på att se andras perspektiv i olika situationer. Våra yngsta elever hade dock behövt något mer anpassade aktiviteter för att tillgodogöra sig syftet med materialet lite bättre. Vi ser god effekt i klassrummet men i det fria fortsätter vi att

träna på de olika perspektiven. Arbetet med Bråka smartare kommer dock att avslutas efter två läsårs arbete då vi vill återuppta vår grundidé som ovan, då vi återigen blir en större skola med många nya elever.

Personal diskuterar regelbundet händelser som inträffar i syfte att hitta förebyggande strategier.

Resultatet av vår kvalitets- och trivselenkät visar att majoriteten elever vet vad som förväntas av dem och att skolan gör att de vill lära sig mer.

Utvärderingarna har visat att eleverna uppskattar den möjlighet exempelvis Vänskapsveckorna ger för att ge trygghet, relationer och trivsamt umgänge. Detta främjar i förlängningen elevernas lärande. Att ha trygga välfungerande koncept och relationer skapar större tillgänglighet för alla. Under årets två vänskapsveckor har mentorerna för fadderklasserna planerat detta tillsammans med sina elever. Eleverna har fått önska vad de ville göra med sin fadderklass. Exempel på aktiviteter de planerat är att redovisa böcker de skrivit eller lekt en specifik lek utomhus. Veckorna främjar relationskapandet mellan klasskamrater och fadderklassen.

”... vi har rastaktiviteter under alla våra förmiddagsraster och Lekoteket har öppet på samtliga raster.”

Rastaktiviteter ger eleverna en meningsfull rast där de är aktiva och leken är vuxenledd, vilket gör att fler elever känner sig trygga och sedda av vuxna.

Under läsåret har vi haft rastaktiviteter på veckans samtliga förmiddagsraster i åk 1-3.

Rastaktiviteterna i förskoleklass har varit förlagda under lunchrasten. Rastaktiviteterna ger eleverna en trygg plats där de kan frivilligt delta i aktiviteter tillsammans med andra elever, träna på att leda andra med vuxenstöd eller vara åskådare men ändå vara delaktig i ett socialt sammanhang. Till nästa läsår vill vi vidareutveckla elevledda aktiviteter genom att engagera fler av de elever som vill träna sitt ledarskap.

Under vårterminen har F-klassens elever kunnat vara med på de äldre barnens rastaktiviteter på stora skolgården. På så vis skolas de yngsta eleverna in på sin kommande rastmiljö och de lär känna och interagera med de äldre eleverna. Denna framgångsfaktor tar vi med till nästkommande läsår.

Ett utvecklingsområde vi har haft hela läsåret är hur vi utformar utlåningssystem för lekoteket och ansvarskänsla hos både barn och vuxna kring lekmaterial. Mycket material har gått sönder och försvunnit vilket bidrar till att färre material finns att tillgå. Problemet är lyft i elevråd och personalforum.

Vi delade upp våra lekotek vid skolstart så att det fanns ett för åk 1-3 och ett för åk 4-6. Skolans mål är att varje elev tar ansvar för arbetsmiljön på skolan och som ett led i detta provar vi att eleverna får ansvara för en mindre enhet av material. Alla elever fick varsitt lånekort som de fick lämna in varje gång de skulle låna något till rasten och sedan fick tillbaka sitt lånekort vid återlämnat material. På så vis fick eleverna träna in tankesättet att det man lånar lämnar man tillbaka och numera behövs knappt lånekorten längre då eleverna självmant lämnar in materialet.

...”fritidshemsavdelningarna har gemensamma aktiviteter över avdelningsgränserna och eleverna ges möjlighet att leka med kompisar på andra avdelningar.”

Över 95% av eleverna uppger att de känner sig trygga på fritids. Detta är en bra siffra. Vi har arbetat mycket med att hitta en gemensam struktur och goda rutiner som gör att eleverna känner sig trygga. Personalen har fortbildat sig inom SPSMs lär-moduler kring tillgänglig undervisning och har genom lärande samtal fått syn på värdefulla nycklar till att skapa trivsel och gemenskap på fritids. Bl a har vi utarbetat gemensamma rutiner och förhållningssätt. Genom att barnen får tydliga strukturer och vet vad som förväntas av dem så har de lättare att lyckas.

I kvalitets- och trivselenkäten hade vi ett bra resultat gällande att eleverna kände att de hade möjlighet att påverka aktiviteter på fritids. Det arbete vi lagt ner på att öka delaktigheten på fritidshemmen har gett frukt då eleverna upplever att de har inflytande över sin tid på fritids.

1.5 Utvärdering av förebyggande arbete i grundskola och fritidshem läsåret 2023-2024

...”de vuxnas uppdrag/roller ute på rasterna, såsom rastvärd, har förtydligats. Rastaktiviteter anordnas på alla förmiddagsraster och Lekoteket är öppet på samtliga raster.”

...”samtliga konflikter som uppstår på rasterna tas på allvar och utreds utifrån individuell behov.”

Skolan har sedan något år tillbaka delat förmiddagsrasten mellan åk F-3 och 4-6 med 10 minuters mellanrum. Detta för att ha färre elever ute samtidigt och mindre trångt i korridorerna. Vi har på detta vis minskat konflikterna mellan de yngre och äldre eleverna samt för att början och slutet på rasterna ska vara tydligt för eleverna. Detta har inte varit synligt för alla tidigare, då rasterna har gått omlott. Nu är det lättare för eleverna att komma i tid till lektion.

Rastaktiviteter ger eleverna en meningsfull rast där de är aktiva och leken är vuxenledd, vilket gör att fler elever känner sig trygga och sedda av vuxna.

Under läsåret har vi haft rastaktiviteter på veckans samtliga förmiddagsraster i åk 1-3. Rastaktiviteterna i förskoleklass har varit förlagda under lunchrasten. Rastaktiviteterna ger eleverna en trygg plats där de kan frivilligt delta i aktiviteter tillsammans med andra elever, träna på att leda andra med vuxenstöd eller vara åskådare men ändå vara delaktig i ett socialt sammanhang. Till nästa läsår vill vi vidareutveckla elevledda aktiviteter genom att engagera de elever som vill träna sitt ledarskap.

Under vårterminen har F-klassens elever kunnat vara med på de äldre barnens rastaktiviteter på stora skolgården. På så vis skolas de yngsta eleverna in på sin kommande rastmiljö och de lär känna och interagera med de äldre eleverna. Denna framgångsfaktor tar vi med till nästkommande läsår.

Vi har även förändrat schemat för rastvärdarna. Alla rastvärdarna har fått specifika områden på skolgården, så som ansvarig för fotbollsplan eller sandlådan, just för att synliggöra för eleverna att det alltid finns en vuxen tillgänglig. Under alla raster finns det också två rastvärdar som är ”helikopter”, dessa personer är ute med syfte att ha en överblick över hela skolgården för att kunna fånga upp de elever som behöver stöttning under rasterna.

Det är viktigt att de konflikter som uppstår på rasterna tas på allvar. Utifrån analyser vi gjort av de kränkingsanmälningar som gjorts tidigare läsår har det framkommit att en del elever upplever att de inte blir lyssnade på och att personalen inte hjälpt till att reda ut konflikten på ett grundligt sätt. Nu ligger den siffran på 97% i kommunens kvalitets-och trivselenkät, vilket vi ser som något väldigt positivt eftersom detta tyder på att vuxnas hantering av konflikter har blivit bättre.

En del i att eleverna känner sig lyssnade på skulle kunna vara implementeringen av Drafit, dvs nya systemet för dokumentation av kränkningar. Arbetet med dokumentation av kränkningar har underlättats avsevärt med nya systemet. Personalen är nu insatt i hur Drafit fungerar och har blivit mer delaktiga i utredningarna. Detta har gjort att värdegrundsarbetet har fått en helt annan systematik ute i klasserna. Det blir inte längre en enskild händelse som utreds, utan händelserna kopplade till anmälningarna utgör en helt annan grund i det systematiska dagliga arbetet ute i klasserna. Positivt är också att det är lätt att få en överblick utifrån statistiken vilket gör att det enkelt går att se vart men behöver se över det organisatoriska. Vi behöver fortsätta arbeta med de fria sammanhangen för att minska möjligheten ytterligare för kränkningar att uppstå.

På elevråden har det framkommit vilka de ”röda zonerna” är utomhus, och där har de vuxna extra uppsikt. Detta har legat till grund för de olika ansvarsområden som nämns ovan. Zonerna diskuteras under klassråden och elevrådsrepresentanterna redogör sedan på elevråden och därefter görs sedan en sammanställning av röda och gröna zoner. Värdegrundsteamet analyserar resultatet och har en dialog med skolans personal. De röda och gröna zonerna sätts upp i personalrummet tillsammans med rastvärdsschemat.

...”personal och elever ständigt diskuterar och aktualiserar normkritiskt förhållningssätt, regler, språk och skolans värdegrund för en samsyn.”

...”vi för ett riktat språkfrämjande arbete, där vi fokuserar på goda alternativ och det som är positivt. Det är en självklarhet att både elever och personal alltid hälsar på varandra, ger beröm, komplimanger och uppmuntrande kommentarer.”

...”personal hjälper elever att sätta ord på och synliggöra hur man som individ uppfattas när man säger olika saker och val av olika ord.”

Detta arbetas med genom att personal och elever ständigt diskuterar och aktualiserar normkritiskt förhållningssätt, regler, språk och skolans värdegrund för en samsyn.

I alla klasser och grupper har vi ett fortlöpande arbete där vi för ett riktat språkfrämjande arbete, vi fokuserar på goda alternativ och det som är positivt.

Vi arbetar hela tiden för att det ska bli en självklarhet att både elever och personal hälsar på varandra, ger beröm, komplimanger och uppmuntrande kommentarer.

Värdegrundsteamet fortsätter att fördjupa sig i arbetet med språkbruket på skolan, en del i detta har varit arbetet med Bråka Smartare. All personal arbetar aktivt för att motverka tråkigt språkbruk genom att reagera och agera och att arbeta förebyggande i klasserna och i fritidshemsgrupperna. Tex genom övningar där man ger eleverna positiva ord att använda till varandra. Värdegrundsteamet har upprättat en digital kunskapsbank och fysiskt material finns för pedagoger att använda sig av.

För att ytterligare förebygga att otrygghet eller annan oegentlighet skulle uppstå har skolan från och med läsåret 2023/2024 tagit beslut om mobilfri skola.

...”implementering av social tjänstehund på skolenheten. Den sociala tjänstehunden kommer att vara en del i vårt arbete för att främja psykisk hälsa, skapa trygghet, främja närvaro osv. för en högre måluppfyllelse.”

Vår sociala tjänstehund har implementerats i verksamheten. Arbetet med hund i skola har gett den effekt vi önskat. Tjänstehunden har varit ett fint verktyg för skolans socialpedagog att få elever att öppna upp om situationer som varit svåra. Känna trygghet och tröst när man kommit till skolan men också motivation att komma till skolan. Vår sociala tjänstehund har också motiverat till att träna sin läsning men tiden har inte varit tillräcklig för att kunna prioritera läsning med elever fullt ut. Framöver kommer arbetet med hund att fortsätta. Målet under 24/25 är att kunna ge fler elever tid med tjänstehunden.

1.6 Plan för utvärdering av nuvarande plan

Utvärdering sker genom...

- kvalitets- och trivselenkäter till alla elever en gång per termin (både grundskola och fritidshem)
- samtal med elevrådet
- samtal med eleverna på fritidshemmet
- samtal med föräldrar på föräldramöten och andra föräldraforum
- personalens utvärdering av måluppfyllelse i slutet av läsåret
- statistik från Drafit

1.7 Ansvarig för att årets plan utvärderas

Värdegrundsteamet på uppdrag av rektor Caroline Borgqvist.

Kartläggning

✓ **Kartläggning med personal och elever**

Kartläggning sker löpande via elevrådet och i utvalda elevgrupper, men också med personal på bl. a. APT och vid arbetslagsträffar och kompetensutvecklingsdagar.

✓ **Kvalitets- och trivselenkät riktad mot både elever, personal och vårdnadshavare - grundskola**

Genomförs med alla elever i början av varje termin samt med personal och vårdnadshavare på våren.

✓ **Kvalitets- och trivselenkät riktad mot både elever, personal och vårdnadshavare - fritidshem**

Genomförs med alla elever i början av varje termin samt med personal och vårdnadshavare på våren.

✓ **Djupintervjuer**

Djupintervjuer i klasser är en del av det systematiska kartläggningsarbetet som görs. Efter sammanställning och analysarbete kan olika åtgärder eller insatser bli aktuella, såsom t ex djupintervjuer för att få veta mer kring ett resultat som kräver vidare åtgärder.

✓ **Röda och gröna zoner**

Röda zoner (dvs. vilka riskområden som finns utomhus) samt gröna zoner (på vilka områden som eleverna gärna vistas på, på rasterna).

✓ **Sammanställning och analys av samtliga ärenden i Drafit.**

I slutet av varje termin ser elevhälsoteamet över om det finns några mönster i de kränkningar som skett. Utifrån det tas beslut om något på skolan behöver ändras organisatoriskt, schematekniskt eller om andra insatser behöver till.

Främjande arbete i grundskola och fritidshem

Mål 2024-2025

- *Elever respekterar andra människors egenvärde samt deras kroppsliga och personliga integritet (Lgr22)*
- *Elever tar avstånd från att människor utsätts för våld, förtryck, diskriminering och kränkande behandling samt medverkar till att hjälpa andra människor, kan leva sig in i och förstå andra människors situation (Lgr22)*

Hit når vi genom att...

- eleverna är delaktiga i planering av främjande aktiviteter på skolan och fritidshemmet genom klassråd, elevråd, fritidsråd och Skol IF:s möten.
- elever och personal reflekterar regelbundet över sig själva och gruppen, i samtal och genom värdegrundsarbete.
- alla vuxna är goda förebilder.
- personal ansvarar för lagindelning, fasta platser i klassrum och i matsal etc. Allt för att skapa trygghet. Skolan lämnar aldrig detta till eleverna så att de ska behöva känna oro över om någon vill sitta bredvid dem, bli sist vald i lag osv. Dessutom är det ett gyllene tillfälle att få elever att lära känna varandra genom att placera dem bredvid varandra och hamna i samma lag.
- vi vid olika tillfällen under läsåret arbetar åldersblandat i tvärgrupper, årskursvis och *hela skolan*, för att lära känna varandra och för att främja ett gott klimat på skolan. Vi har vänskapsveckor, Prästa Tillsammans, morgongympa, friluftsdagar, Skoljogg, temadagar etc.
- vi har rastaktiviteter under alla våra förmiddagsraster och Lekoteket har öppet på samtliga raster.
- fritidshemsavdelningarna har gemensamma aktiviteter över avdelningsgränserna och eleverna ges möjlighet att leka med kompisar på andra avdelningar.
- arbetet med det systematiska värdegrundsarbetet är en viktig del för att nå dessa mål. Att skapa förståelse för olika människor och träna på kritiskt tänkande kring saker som diskuteras, skapar en ännu bättre och tryggare skola.
- arbetslagen diskuterar värdegrundsfrågor på arbetslagsplaneringar, där syftet är att lyfta de goda exempel som vi ser i det dagliga arbetet.

Utvärdering och uppföljning sker genom...

- enkät till elever i början av höst- och vårterminen.
- arbetslagens verksamhetsutvärdering i slutet av varje termin.
- elevråd och föräldraforum/-träffar
- APT

- Värdegrundsteamet utvärderar efter varje genomförd aktivitet samt inför revidering av planen mot diskriminering och kränkande behandling 1ggr/år.

Förebyggande arbete i grundskola och fritidshem

Mål 2024-2025

- *Varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret på för arbetsmiljön på skolan (Lgr22)*

Hit når vi genom att...

- att vi vid höstterminens första kvartal och vårterminens första kvartal fokuserar kring trygghetsarbetet. Hur vi ska forma vårt trygghetsarbete/rutiner planeras på uppstartsdagarna. Varje termin startar med en trygghetsperiod där all kraft läggs på att trygga in eleverna i gemenskapen och i rutinerna. Trygghetsarbetet skall fortgå under hela läsåret då det är en väg till högre måluppfyllelse. Basgrupperna kan användas i detta arbete.
- personal och elever ständigt diskuterar och aktualiserar normkritiskt förhållningssätt, regler, språk och skolans värdegrund för en samsyn.
- alla vuxna är goda förebilder.
- samtliga konflikter som uppstår på rasterna tas på allvar och utreds utifrån individuellt behov. Vi kommer ha fortsatt delade raster, då vi ser att det gynnar både låg- och mellanstadiet. Vilket innebär att F-3 eleverna och 4-6 eleverna inte möts i det helt fria utan samverkan över skolenheterna fortsätter att vara mer aktivt planerade.
- de vuxnas uppdrag/roller ute på rasterna, såsom rastvärd, har förtydligats. Rastaktiviteter anordnas på våra förmiddagsraster och Lekoteket är öppet på samtliga raster.
- en gemensam tipsbank, finns på vår plattform Teams, där alla är välkomna att bidra med värdegrundsövningar som kan användas i klassernas värdegrundsarbete.
- en del i vårt fortsatta arbete mot en ännu bättre arbetsmiljö för våra elever och personal är Värdegrundsteamets fortsatta arbete med att synliggöra vår plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi kommer utgå i från samma struktur som när vi implementerade våra ledord från Elevernas likabehandlingsplan läsåret (21/22), eftersom vi såg att det gav bäst effekt så.
- Målet under 24/25 är att kunna ge fler elever tid med vår sociala tjänstehund då vi ser att hon är en del i vårt arbete för att förebygga psykisk ohälsa, skapa trygghet, främja närvaro osv. för en högre måluppfyllelse.

- *Alla elever och all personal använder ett uppmuntrande, positivt och trevligt språk,*
- *... tränar på hur ord och yttranden uppfattas av omgivningen beroende på kroppsspråk, tonfall och ords nyanser (Lgr22)*

Hit når vi genom att...

- att vi under hela läsåret fokuserar kring språkbruk. Hur vi ska forma vårt arbete kring språkbruk på skolan ska analyseras i arbetslagen och där efter läggs upp en planering för vad som ska genomföras. Representanterna i Värdegrundsteamet kan bidra med kunskap och idéer vid denna planering. Värdegrundsteamet kan genom skolans socialpedagoger medverka på dessa planeringar om så önskas.
- personal och elever ständigt diskuterar och aktualiserar normkritiskt förhållningssätt, regler, språk och skolans värdegrund för en samsyn.
- vi för ett riktat språkfrämjande arbete, där vi fokuserar på goda alternativ och det som är positivt. Det är en självklarhet att både elever och personal alltid hälsar på varandra, ger beröm, komplimanger och uppmuntrande kommentarer.
- personal hjälper elever att sätta ord på och synliggöra hur man som individ uppfattas när man säger olika saker och val av olika ord.

Delaktighet

Eleverna är delaktiga i arbetet bl.a. genom att diskutera aktuella frågor på klassråd/elevråd, utvärdera aktiviteter, svara på enkäterna samt diskutera fram innehållet kring arbetet med värdegrundsfrågor.

Personalen är delaktig genom att stödja vid klassråd samt diskuterar vid APT, pedagogiska konferenser och elevhälsomöten. Skolans Värdegrundsteamet ansvarar för det systematiska värdegrundsarbetet och att planen årligen följs upp och revideras.

Föräldrarna är delaktiga genom att svara på enkäter samt genom diskussioner via föräldraforum på skolan.

Förankring av planen

Personal – information om planens innehåll ges vid uppstartsdagarna på vår- och hösttermin, pedagogiska konferenser och APT.

Elever – information om planens innehåll tas upp på elevrådets möten och klassläraren ansvarar för att planen implementeras i klasserna.

Föräldrar – information om planens innehåll ges vid föräldraforum samt vid föräldracaféer/föräldraträffar. Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ligger tillgänglig på skolans hemsida.

Definitioner

1.8 Vad är kränkande behandling?

Begreppet kränkande behandling används som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar och trakasserier. En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen av en kränkning och att denna upplevelse alltid måste tas på allvar.

Att kränka betyder att man uppträder så att en annan persons värdighet förminskas.

Att trakassera betyder förfölja och/eller plåga.

Skolan och fritidshemmet ska aktivt motverka alla former av kränkande behandling och diskriminering (orättvis behandling) på följande punkter:

Kränkningar kan vara:

Fysiska – exempelvis slag och knuffar.

Verbala – exempelvis uttalade hot eller nedsättande ord.

Psykosociala – exempelvis utfrysning eller ryktesspridning.

Kan finnas i text eller på bild – exempelvis klotter, brev, lappar, e-mail, sms/mms eller via sociala medier.

1.9 Diskrimineringsgrunder

Kön: att någon är flicka eller pojke.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att vara som det motsatta könet är enligt normen.

Etnisk tillhörighet: Att tillhöra eller komma ifrån ett visst land eller viss folkgrupp.

Religion eller annan trosuppfattning: Att tro på en gud eller något annat som innebär en viss livsstil och vissa traditioner.

Funktionsnedsättning: Att ha en nedsatt förmåga.

Sexuell läggning: Att älska någon av samma kön, motsatt kön eller båda könen.

Ålder: Hur gammal du är, ung eller gammal.

1.10 Vad är mobbing?

Mobbing är ett specialfall av annan kränkande behandling.

När en eller flera individer upprepade gånger och över tid blir utsatta för negativa handlingar från en eller flera individer. Det kan också innebära en viss obalans i styrkeförhållandet.

Negativa handlingar betyder att man tillfogar eller försöker tillfoga någon annan skada eller obehag.

Obalans i styrkeförhållandet betyder att den som blir utsatt kan ha ett fysiskt eller psykiskt underläge.

Rutiner för akuta situationer

Så snart skolan får kännedom om att någon har eller riskerar att utsättas för diskriminering eller kränkande behandling, skall en anmälan skrivas och utredning sättas igång.

1.11 Elev kränker elev

Bedömning av situationen

Det är viktigt att skilja på bråk mellan två eller flera individer, diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Vid **bråk mellan två eller flera individer** hjälper närvarande personal eleverna att reda ut problemet. Det kan vara hjälp till självhjälp eller samtal med inblandade elever.

När en elev känner sig **diskriminerad, trakasserad** eller **kränkt** ska detta utredas oavsett hur vetskap om fallet har framkommit.

När en allvarlig kränkning skett, exempelvis om kränkningen innefattat våld, planerar klasslärare med vårdnadshavare för återgång till skolan. Rektor och Elevhälsoteamet kopplas in. Vill eleven att personal möter upp eleven på morgonen efter, kan klasslärare ta hjälp av Elevhälsoteamet för att återgången blir så trygg som möjligt. Klasslärare kan även i samråd med eleven erbjuda samtal med kurator eller socialpedagog för att ge utrymme att prata om händelsen i anslutning till återgång.

Grundskola F-6

1. En anmälan upprättas i Drafit som automatiskt går till rektor, senast två dagar efter att personal fått vetskap om händelsen. **Den personal som får ärendet till sig ansvarar för att anmälan görs** till ansvarig rektor (för den utsatta), och ansvarar för att berörda vårdnadshavare informeras om att en anmälan är gjord.

2. Rektor beslutar och delegerar vem som ska göra utredningen (detta åläggs oftast anmälaren). Enskilda samtal och/eller gruppsamtal genomförs med de inblandade för att reda ut situationen.
3. Beslut om åtgärd tas. Utredningen ska vara avslutad senast inom 2 veckor efter anmälan.
4. Uppföljningssamtal sker med de inblandade. Ansvariga är de lärare/pedagoger/annan personal som ansvarat för utredningen.
5. Klasslärare/ansvarig pedagog på fritidshemmet tar kontakt med föräldrar för återkoppling.
6. Om kränkning ej upphört – bokas möte med rektor, berörd personal, föräldrar och elev.
7. Rektor ansvarar för att polisanmälan/socialtjänstanmälan görs vid misshandel eller annan allvarlig kränkning.
8. När alla delar i utredningen är färdig skickas den via Drafit till huvudman för slutgiltigt godkännande.

Fritidshemmet

Misstänks kränkningar, trakasserier eller diskriminering på fritidshemmet följs samma ärendegång som ovan (*Grundskola F-6*).

1.12 Vuxen kränker elev

All personal på Prästavångsskolan är skyldiga att anmäla till skolledningen om man får kännedom om att personal diskriminerar, trakasserar eller kränker elever.

1. Rektor samlar information om händelsen och upprättar en anmälan om kränkning i Drafit.
2. Rektor och någon av rektor utsedd person, genomför enskilda samtal med de inblandade.
3. Berörd förälder kontaktas. Facklig representant meddelas angående den vuxne.
4. Uppföljning sker inom en vecka.
5. Rektor eller någon av rektor utsedd person, dokumenterar alla delar i Drafit.

6. När alla delar i utredningen är färdig skickas den via Draftit till huvudman för slutgiltigt godkännande.

1.13 Vuxen kränker vuxen

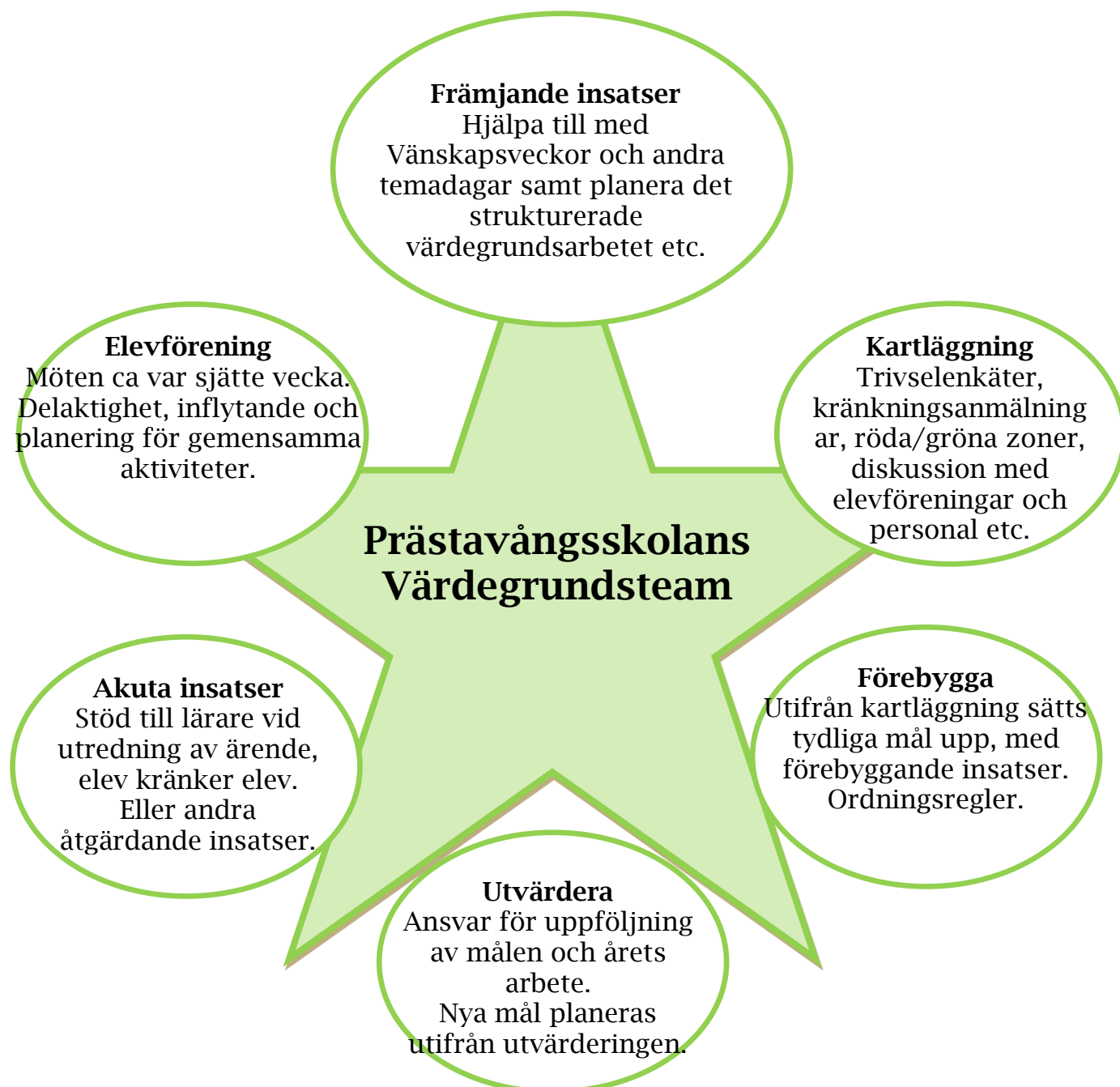
Rektors ansvar och agerar utifrån arbetsmiljölagen, www.av.se

1.14 Elev kränker vuxen

Rektors ansvar. Se arbetsmiljöplan och skollag för åtgärder. Vuxen ska alltid uppträda professionellt mot elev och får absolut inte ”ge igen”. Att ”ge igen” betecknas som vuxen kränker elev

Bilaga A

Värdegrundsteamets uppdrag

Upprättad 2012-10-14

Reviderad 2022-06-28

Bilaga B

Värdegrundsteamets årsplan

JANUARI, FEBRUARI, MARS

(Januari) Implementering av Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling sker löpande under läsåret.

(Februari) Kartläggning och återkoppling Trivselenkät.
VÄNSKAPSVECKA V.7

(Mars) NPF-dagen
Rocka sockorna

APRIL, MAJ, JUNI

(April)

(Maj) Revidering av ordningsregler.

(Juni)

Terminsutvärdering.

Revidering av Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

(Oktober) Kartläggning med elever, röda/gröna zoner.
VÄNSKAPSVECKA V.42

(November)

Återkoppling trivselenkät.

(December) Utvärdering av Värdegrundsteamets mål.

(Juli)

(Augusti) Uppstart - ”trygghetsperiod”, nyval till elevråden.

(September)

Elevrådspresentation i klasserna.

Kartläggning trivselenkät.

OKTOBER, NOVEMBER, DECEMBER

JULI, AUGUSTI, SEPTEMBER

Bilaga C

Ordningsregler för Prästavångsskolan

med stöd av skollagens 5 kap. - Trygghet och studiero

Grundskola och fritidshem F-3

Caroline Borgqvist Rektor - Grundskola och fritidshem F-3

Cecilia Blad – Biträdande rektor F-3

Östra Göinge
kommun

Ordningsregler för Prästavångsskolan

- ❖ **Jag ger mig själv och andra arbetsro**
Jag räcker upp handen när jag vill säga något.
Jag lyssnar när andra pratar.
Jag kommer i tid till lektioner och andra planerade aktiviteter.

- ❖ **Jag visar respekt för andra**
Jag vårdar mitt språk och är trevlig mot andra.
Jag behandlar andra så som jag själv vill bli behandlad.

- ❖ **Jag tar ansvar för vår gemensamma skolmiljö**
Jag är rädd om mina egna, andras och skolans saker.
Jag går inomhus.
Jag håller ordning på mina saker och lägger dem på avsedd plats.
Jag pratar lugnt med mina bordsgrannar, och äter i lugn och ro i matsalen.

- ❖ **Jag är ute på rasterna och håller mig inom skolans område**
Jag tänker på min hälsa, är ute och får frisk luft, och rör på mig.
Jag använder inte mobiltelefon i skolans verksamheter.

- ❖ **Jag lämnar godis, pengar, värdesaker och farliga saker hemma**
Personliga saker som jag tar med mig till skolan, ansvarar inte skolan för.

Utdrag ur Skollagen...

5 kap. Trygghet och studiero

Disciplinära och andra särskilda åtgärder (enligt 6§-16§ samt 22§-24§)

Allmänna befogenheter för rektor och lärare

Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Enligt de förutsättningar som följer av 7-23 §§ får det beslutas om utvisning, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering vid en annan skolenhet, avstängning och omhändertagande av föremål.

En åtgärd enligt första eller andra stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Utvisning ur undervisningslokalen

I grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om

1. eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och
2. eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren.

Kvarsittning

Under samma förutsättningar som i 7 § får en lärare eller rektor i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan besluta att en elev ska stanna kvar i skolan under uppsikt högst en timme efter att skoldagens undervisning har avslutats eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar.

Utredning

Om en elev i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skriftlig varning

Efter en utredning enligt 9 § första stycket får rektorn besluta att tilldela eleven en skriftlig varning. En sådan varning ska innehålla information om vilka åtgärder som kan komma att vidtas om eleven inte ändrar sitt beteende.

Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektorns beslut.

Tillfällig omplacering

I förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan får rektorn besluta att en elev ska följa undervisningen i en annan undervisningsgrupp än den eleven annars hör till eller undervisas på annan plats inom samma skolenhet om åtgärderna som gjorts efter en sådan utredning som avses i 9 § första stycket inte varit tillräckliga eller om det annars är nödvändigt för att tillförsäkra de andra eleverna trygghet och studiero.

Elevens vårdnadshavare ska informeras om rektorns beslut.

Endast om det finns synnerliga skäl får en åtgärd som rektorn vidtagit med stöd av första stycket gälla under längre tid än två veckor. Åtgärden får dock inte gälla för en längre tid än fyra veckor.

Tillfällig placering vid en annan skolenhet

Om åtgärder enligt 12 § inte är tillräckligt ingripande eller på grund av andra omständigheter inte är möjliga att genomföra, får rektorn besluta att en elev tillfälligt ska följa undervisningen vid en annan skolenhet.

Beslutet om en sådan tillfällig placering fattas gemensamt med rektorn vid den mottagande skolenheten. Elevens vårdnadshavare ska informeras om beslutet innan placeringen genomförs.

Endast om det finns synnerliga skäl får en åtgärd som rektorn vidtagit med stöd av första stycket gälla under längre tid än två veckor. Åtgärden får dock inte gälla för en längre tid än fyra veckor.

Avstängning i vissa obligatoriska skolformer

I grundskolan, specialskolan och sameskolan får rektorn besluta att stänga av en elev helt eller delvis om

1. det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero,
2. syftet med åtgärder enligt 7, 8 och 11 §§ inte uppnåtts eller det finns andra särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och
3. eleven erbjuds kompensation för den undervisning som han eller hon går miste om på grund av avstängningen.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första stycket.

Ett beslut om avstängning gäller omedelbart om inte annat beslutas.

Avstängningstid i vissa obligatoriska skolformer

Ett beslut enligt 14 § får innebära avstängning endast under den tid som behövs för en skyndsam utredning av vilka andra åtgärder som kan behövas.

En elev får inte stängas av för en längre tidsperiod än en vecka och inte heller vid fler tillfällen än två gånger per kalenderhalvår.

Inhämtande av yttrande och information till berörda

Innan rektorn beslutar om avstängning enligt 14 § ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig.

Rektorn ska informera huvudmannen när han eller hon har fattat ett beslut om avstängning.

Om eleven är under 18 år ska även socialnämnden informeras om beslutet.

Omhändertagande av föremål

Rektorn eller en lärare får från en elev omhänderta föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna.

Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt första stycket.

Denna paragraf gäller inte för kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare.

Ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § ska återlämnas till eleven senast vid den tidpunkt skoldagen är slut för eleven. Om eleven vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som omfattas av 22 § eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka förrän elevens vårdnadshavare har informerats om omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet.

Om ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § kan antas bli förverkat enligt 36 kap. 3 § brottsbalken, 6 § narkotikastrafflagen (1968:64), 5 § lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 5 § lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel, 9 kap. 5 § vapenlagen (1996:67) eller 5 § lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor, ska rektorn eller den som rektorn har bestämt skyndsamt anmäla omhändertagandet till polismyndigheten. Omhändertagandet får i dessa fall bestå tills frågan om föremålet ska tas i beslag har prövats.

Bekräftelse gällande våra ordningsregler på Prästavångsskolan

Det är av stor vikt att alla hjälps åt att se till att våra ordningsregler följs. Det behöver vara en god samverkan mellan hem och skola. Avvikelse mot ordningsregler, eller annan form av misskötsel, resulterar i konsekvenser utifrån Skollagen (se ovan).

Det är viktigt att både elev och vårdnadshavare tar del av information i dokumentet ”Ordningsregler för Prästavångsskolan”.

Härmed bekräftas att vi som familj har tagit del av informationen om de regler som gäller för Prästavångsskolan.

Ort och datum: .....

.....

.....

Underskrift Elev

Underskrift Vårdnadshavare

.....

.....

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Med vänlig hälsning

Caroline Borgqvist, Rektor F-3
caroline.borgqvist@ostragoinge.se

Cecilia Blad Bitr. rektor F-3
Cecila.blad2@ostragoinge.se

Bilaga D

Rutin för hantering av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning.

Datum	Läsår
240701	2024/2025

Skolenhet	Ansvarig rektor
Prästavångsskolan F-3	Caroline Borgqvist

Enligt Skollagen kap 5, 4 e§§ ska det vid varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektor beslutar om sådana rutiner i syfte att skapa arbetsro och förekomma störningar i undervisningen. Beslut om mobilfria skoldagar tas av rektor. Rektorns beslut får avse högst ett år i taget.

Skolans rutin av förvaring av mobiler tillämpas i förebyggande syfte. Vår grundinställning är att mobiltelefoner och liknande kan användas i många positiva avseenden, men att användning under fritids- och skoltid kan på flera sätt påverka elevernas trygghet och studiero negativt. Därför har beslut tagits om att vår skola är en mobilfri skola.

Skolans rutin är att mobiler/annan teknisk utrustning med likvärdiga funktioner:

- Inte tas med till skola/fritidshem, utan lämnas hemma.
- I förekommande fall där särskilda skäl föreligger, och i dialog mellan vårdnadshavare och lärare, ska mobiltelefon/annan elektronisk kommunikationsutrustning lämnas in till lärare eller annan personal som tar emot eleverna när skoldagen börjar.

Om mobiltelefonen lämnas in gäller följande

Insamling och förvaring:

- I samband med dagens första lektion lägger eleven själv sin mobil/annan elektronisk kommunikationsutrustning i en låsbar förvaring som finns i klassrummet.

Återlämnande:

- Efter avslutad skoldag öppnar läraren/annan vuxen förvaringen och eleven får själv ta ut mobilen/utrustningen.

Schemabrytande aktiviteter (t ex friluftsdagar)

- Om eleven har idrott som första eller sista lektion på dagen sker inlämning av mobiltelefoner/ annan elektronisk kommunikationsutrustning av idrottslärare och förvaras i låda/fack/väska i idrottshallen eller där idrottslektionen äger rum.
- Mobilerna omhändertas innan eleven går in i omklädningsrummet och återfås efter lektionens slut och eleven bytt om och lämnat omklädningsrummet.
- Vid friluftsdagar och utflykter samlas mobiler/annan elektronisk kommunikationsutrustning in av lärare och förvaras i särskild låda/väska under dagen och återfås vid skoldagens slut.

Skolans ansvar

Vid beslut om mobilfri skola åtar sig skolan att följa hanteringen av omhändertagande av mobiler och annan kommunikationsutrustning enligt beskrivningen ovan. Skolan är ansvarig för att den inlämnade utrustningen hålls i säkert förvar och återlämnas i de skick som de lämnats in senast vid varje skoldags slut. Skolan har inget ansvar för mobiltelefoner eller annan elektronisk kommunikationsutrustning som förvaras på annat sätt i skolan.

Åtgärder

All personal får enligt skollagen (2010:800) 5 kap. 4 b § omhänderta mobiltelefoner/ annan teknisk kommunikationsutrustning för att förebygga störningar i undervisningen. Om en elev använder mobiltelefon i strid med denna rutin eller skollagen, eller om en elev vägrar att lämna ifrån sig sin mobil/ annan teknisk kommunikationsutrustning kontaktas vårdnadshavaren. Vid upprepade tillfällen av vägran kan rektor och i förekommande fall lärare besluta om disciplinära åtgärder enligt Östra Göinge kommuns *Handbok för trygg och säker skola*.